

Марко Сџојкић

ШЕЦЕЛЕ

III

Пиши, али обавезно
сасвим површне утиске –
како се хране, како по команди
певају „чус“ чим им окренеш леђа –
сети се, цветна пијаца на Шилер-Плацу,
па оном уличицом до евангелистичке
Штифтскирхе и она музика
(виолина, хармоника, бас) – знам да је био
танго кад смо просули ситнину
(из кутије звецкаво хвала и наклон),
бол у уснама, пролеће
у твојим боковима, Шецеле,
на пијаци, у књижари, на калдрми, плочницима,
свуда те свуда те има –

VII

Анђели су ме сакрили,
Шецеле – да бих научио
лекцију о растанцима морао сам
(безизлази, дуга бдења у сенци,
свакодневна бекства у неугледна
села на обронцима) – обезбољена
помирљивост (рецимо Гајсбах –
Купферцел – Белзенберг) – страх
од бујице речи и непоткованих
коња у сутон, од љупких
банкарских службеница на путу кући,
од љубазних контролора – Шецеле,
истина је, нико никог нигде никада
није убио, нико лагао, нико издао,
нико се у праскосорје будио знојав
у туђим креветима (коњ оседлан,
напојен, спреман

за бег) – Шецеле, лоше сам сањао,
продао душу на распродаји,
продао све своје домовине,
у мамурним јутрима у возу
измишљао богове довољно
сурове за заборав, довољно нежне
да успавају Калимера (Дерцбах –
Краутхајм – Рафенштајн), а ноћу
на пустим станицама гледао приказе
болесно мирне деце у белом,
Шецеле, анђели су ме сакрили,
кроз забита села и празне вагоне
водили ме за руку –

IX

Поново метеж, Шецеле, журно
пролазиш између седишта
(дречави пролећни шпалир) –
чизме до глежња, ове сезоне
жуто (пише да је синоним за раскош),
али као лимун или као сунце,
зумбане ципеле, јакне и ташне
(једна девојка те одмерава) –
онда једна па друга врата
па опет шпалир –
наравно љубичасто (краљевско)
и на све стране подразумевиве нитне
(овлаш у пролазу додирујеш наслоне),
лепет сандала, наглашени ђонови
и предимензионирани
аксесоари (микро је демоде) –
коначно седиште –
чизме (запамти) до глежња –

XVII

Лутајући
да угледамо,
да нам се јави
(којег ли бога врачевани)
моле удараљкама

и она девојка
марамом од које ли
пожуде сакрива лице) –
лутајући
да сретнемо,
да нам се укаже
(и сва та лица лишена
моћи препознавања
унезверено или
равнодушно утонула
у снег
болничких јастука) –
лутајући
да постанемо,
да утолимо
(шта ли то кишне капи
целу ноћ по окнима
добују искривљеним
Морзеевом дијалектом) –
лутајући
да освојимо,
да нас освоји –

XVIII

Претворити време у откуцаје,
у растојања (Штутгарт,
кафа на углу код биоскопа Глорија,
излетници на трави градских паркова,
деца која се јуре и мокра прескачу
млазове воде у фонтанама) –
задиркујем те, сасвим непристојно
коментаришемо пролазнике
(недалеко у цркви иза паравана
исповедаонице један свештеник
управо мастурбира слушајући јецаје
средовечне даме која му говори
о тројници италијанских пастува,
једва пунолетних, седамдесет четврта,
август, Равена, шљокичава хаљина,
па онда следећег лета Санторини,
Црвена плажа, брадавице, каже, биле су

тако тврде и костим се цедио и цела та
комична групна ерекција, каже, и море
које је дисало тако плитко, мирно,
тако кротко на месечини) –
на лицима, таблама, шакама, семафорима
наизменичне дозволе и забране,
последњи дан априла, плочници
прилично знојави – иживети каприце
умишљених освајача, претворити
погледе у пределе, не заустављати се,
из навике, из чисте обести бити невидљив
(на травњаку испред градског театра
ваља се млади пар, нека нам опросте
крошње, кафетерије и торњеви,
нека нам опросте што путујемо) –
истопити кораке у журни танго,
сваки дан, Шецеле, умирати –

XIX

Да сам ципела, корак, да сам плочник,
да сам лампа (под којом у два-три
ноћу крцкаш семенке сиромаштва
учећи о Леонардовој перспективи,
о Партенону и Рембрантовом светлу) –
да сам свећица на торти,
да сам чизма проститутке,
да сам звекет
штикли низ улицу
равно у ноћ, да сам срце
тинејџера у лифту (док невешто
сакрива ерекцију опијен
Шанелом 5, Ескадом, свиленом чарапом,
сукњом) – да сам
сунца зрак који ти пада на бедра,
сањива, мазна, у летње јутро,
да сам знојава калдрма, да сам
валеријана док капље у несаницу, да сам
прогутана суза на терминалу,
котрљање точкова и часопис
(који отвараш на седишту до прозора
са погледом

на десно крило, на град,
на шуму и торањ) – да сам тунел
метроа, да сам челична неман
која долази и отвара ми врата
и вози ме, вози, вози –

XXV

Модри хоризонти, пливају
брдо за брдом на прљавом стаклу поспане
силуете, крошње (спарно је једва се дише,
онај тамо причљиви храст –
био је то мој отац, она топола иза оне
напуштене беле кућице – моја мајка,
ено их и коњаници, копља у ерекцији,
убиствене гримасе, неартикулисана
дрека, коњима пена на амовима, крв –
капи им капљу на сапи – у пропњу,
у пуном трку, толико мноштво, а сви
претворени у шуму) – поље за пољем
на прљавом стаклу виногради,
хектари стрњике уморни од жетве
(суво злато пророчице пажљиво просуто
по дрвеном сточићу у сумрак и тарот,
амајлије, бели мишеви) – лепе се
на трепавице бакарни одсјаји
и речи (сасвим бестидне као – волим,
чезнем, стрепим, као – желим
да умрем, зашто ме зашто ме
спашавате) – скоро па судбоносне
случајности (то да је август,
да горе пластови, да је победа јалова,
а кожа тесна – јер све се
побогу понавља, јер наше мисли –
наше мисли су анђели), па поред реке –
линијом обале растиње, дивље купине, брезе,
још неке биљке, па опет
(где смо то дођавола) – они тамо
кровови, они облаци, модри хоризонти – то су
сва моја деца, моје гувернанте,
моја сулуда родбина –

XXXIV

Они што те воле измислиће разлоге
да оду, осмислиће политику, успоставити
монету – и све ће бити песма –
недодирљиве плавети, нож
који одваја земљу од неба (све те
линије, рељефи, пресеци, зинули
простор што гута стабла и куће, старце,
малу децу) – измислиће разлоге и
по партитури отпевати заповести,
успоставити кривицу и рећи како
да се одважиш на покушаје, на страст,
на жртву (кругом паркова, преко
сањивих раскрсница, испод путоказа,
између три празна стола у башти
гостионице не располагаеш
својим мислима) – они што те воле
измислиће разлоге за радост, забошће
на сваки угао по троугао
упозорења, говориће о сигурности,
склањаће ти гатаре са пута и
кад се најмање надаш, Шецеле,
остављаће те.